

TEKNOLOJİK GELİŞMELER KÜRESEL YOKSULLUĞU ORTADAN KALDIRABİLİR Mİ ?

Dr. İlhami Pektaş

Şu an 18.12.2017 tarihi itibarıyla ;

Dünya nüfusu : 7.6 milyar.

Dünyada aç insan sayısı : 823.121.281.

Dünyada obez insan sayısı : 693.558.511

Dünyada aşırı kilolu insan sayısı : 1.652.270.543

Bugün açlıktan ölen insan sayısı : 27.161

Bugün ölenlerin sayısı : 142.975

Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) raporu, dünyada çatışmalar ve iklim değişikliğinin etkisiyle açlık sorununun giderek büyüdüğünü Asya'da yaklaşık 520 milyon Afrika'da 243 milyon, Latin Amerika ve Karayipler bölgesinde de 42 milyondan fazla insanın açlıkla karşı karşıya bulunduğu ortaya koydu. Rapora göre Afrika'nın yüzde 20'si, Asya'nın yüzde 11,7'si, Latin Amerika ve Karayip'lerin yüzde 6,6'sı açlık sorunu yaşıyor. 2016 Dünya Açlık Endeksi'ne göre, dünya genelinde yaklaşık 815 milyon, 2017 yılında ise 823 milyon insan açlıkla mücadele ediyor. Bu rakam Dünya nüfusunun 1/9'u. Yani her 9 kişiden birisi aç. Bugün ölenlerin 1/5'i açlıktan ölüyor. Dünyanın en fakir ülkelerinin çoğunluğunu da Afrika'da bulunan ülkeler oluşturuyor. Ayrıca dünya genelinde 65 milyon insan çatışmalar nedeniyle ülkesinden göç ederek başka ülkelerde yoksulluk ve sıkıntı içinde yaşıyor. Buna karşıt ve ilginç olanı da dünyanın en zengin 8 milyarderin sahip olduğu servetin, dünya nüfusunun yaklaşık yarısının varlığına eşit olması.

Bugün dünya nüfusunun tamamını rahatlıkla doyurabilecek kadar gıda mevcut olduğu halde maalesef 815 milyon kişi açlık, 2,1 milyar insan da açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Buna rağmen dünyada üretilen gıdanın üçte biri sofralara bile gelmeden her yıl yaklaşık 800 milyar dolar israf yüzünden çöpe gidiyor. Dünyada her yıl 1,3 milyar ton gıda israf ediliyor. Son verilere göre Türkiye'de de 30 milyondan fazla yoksul insan (2017 yılında dört kişilik bir ailenin **yoksulluk sınırı** 5.105,71 TL) yaşıyor ve Türkiye'de her yıl 1,8 milyar TL. ekmeğin çöpe gitmesi, üretilen yaş sebze ve meyvedeki kaybın 20 milyar TL'ye ulaşması ciddi ve çözülmesi gereken sorunların başında geliyor. Dünya genelinde kronik açlıkla karşı karşıya kalanların sayısı 2016 yılında % 11 iken aynı yıl obezite oranı %

13 ve 5 aşın altında beslenme eksikliğine bağlı büyüme bozukluğu yaşayan çocukların sayısı 155 milyon civarındadır. Obezite problemin en yaygın olarak dünyada yüksek gelir grubu içindeki Kuzey Amerika ve Avrupa ülkelerinde yaşandığı görülüyor. Bu kıtalarda yaşayan yetişkin nüfusun yaklaşık yüzde 28'i obez. Paranın, bilginin, emeğin hakkaniyetle paylaşılmadığı bir dünyada maalesef yoksulluk giderek artıyor.

İngiltere merkezli yardım kuruluşu Oxfam'ın açıkladığı rapora göre dünya nüfusunun yüzde 20'si günde 1,9 dolar ile yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Burada çarpıcı olan ise bu oranın 1980'lerden bu yana hiç değişmemesi.

Bir tarafta açlıktan ölen insanlar varken batı dünyasında obezite ve kalp damar hastalıkları da hızla artıyor. Afrika'da her yıl 13 milyon insan açlıktan hayatını kaybederken, Amerika'da ise, obezite tedavisine harcanan para 40 milyar USD civarında.

Teknoloji küresel yoksulluğu ortadan kaldırabilir mi? Teknolojik gelişmeler sayesinde yoksulluğu yenebilir miyiz? Yada yapay zekâ ve robotlar insanlığın geleceğine bir tehdit mi oluşturuyor ? Bazı görüşlere göre, Dünyanın gelecek 5-10 yıl içinde çok değişeceğini ve şu an inanılmaz gibi gelen bir çok şeyin çok yakında gerçek olacağını ve bir çok ülkenin çökeceği ileri sürüyor. Bu görüşe göre Gelecek 30 yıl içerisinde dünya nüfusunun yarısı işsiz kalacak ve bazı ülkeler de yok olacak.

Şu anda teknoloji açık ara önde gidiyor. Bugün dünyadaki robotların sayısı yaklaşık 1 milyon civarında ve insanların işlerini yapıyor. Dördüncü sanayi devrimi olarak da adlandırılan otomasyon giderek hızlanıyor. Yakın gelecekte dünyanın çeşitli bölgelerindeki fabrikalarda yaklaşık 1.3 milyon robot daha çalışmaya başlayacak. Oxford Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre, gelecek yirmi yıl içinde var olan işlerin yüzde 35'inde insanlar yerlerini robotlara bırakacaklar. Yapay zeka ve robot teknolojisindeki bu hızlı gelişimin, gelecekte işsizliğin çığ gibi büyümesine neden olacağı tahmin ediliyor. Yapay zekâlara sahip robotlar insanların yapabildiği pek çok işi yapabiliyorlar. Robot makineler 3 vardiya çalışabiliyor, tatile gitmiyor, işe geç kalmıyor, haklarını koruyacak bir sendikası yok, zam istemiyor, cinsiyet ve ırk ayrımı yok, iş kazası sorunu yok. Tüm bu avantajlara sahip bu makinelerin insanları yerini alması ve insanları işsiz bırakması da çok normal. Bu durumun önüne geçip oluşacak sefaleti önleyecek sosyal politikalara dair ise hiçbir çalışma yok. Yani gelecekte büyük sosyal patlamalar yaşanacak.

Gerçekten de teknolojinin gelişmesiyle daha çok insanın işsiz kalabileceği, sefalete sürükleneceği, zenginliğin toplumun daha da küçük bir kesiminin elinde daha çok birikmesi ve toplumsal çelişkilerin daha da keskinleşmesine yol açacağı tahmin ediliyor. Burada sorun, teknolojinin gelişmesinden dolayı değil, onun toplumun küçük bir azınlığının eline geçmesinden ve bu azınlığın çıkarları doğrultusunda

kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Bunun en güzel örneği ABD'dir. Bugün teknolojiye dünyanın en üst seviyesinde kabul edilen ABD, teknolojik üstünlüğünü geliştirdiği nükleer, kimyasal ve biyolojik silahları ile kendi çıkarları doğrultusunda dünyanın her bölgesinde kullanmakta ve o bölgelerin doğal zenginliklerini eline geçirmeye çalışmaktadır. Ayrıca dünyada teknolojik gelişmelerin büyük kısmının çok gizli ve toplumun denetimine kapalı olması da tedirginliği artırıyor. Atomun barındırdığı enerjiyi araştırmak için büyük çaba harcayan bilim adamlarının aklına bu enerjiyi bir atom bombası haline getirmek gelmemiştii herhalde.

Dünya'yı korkutan diğer bir tehdidinde, başta küresel ısınma gibi bir iklim felâketinin yanı sıra, azalan temiz su kaynakları, kirlenen hava, yok olan yeşil alanlar, artan betonlaşma, çevre kirliliğinden kaynaklanan büyük sağlık sorunlarının ortaya çıkacağıdır.

Bu durumda teknolojinin artmasıyla Paranın, bilginin, emeğin hakkaniyetle paylaşılmadığı bir dünyada yoksulluğun ve sağlık sorunlarının artacağı, insani duyguların azalacağı, sadece yapay zeka ve robot iş gücünü üreten ve pazarlayan imtiyazlı toplumların ayakta kalacağı bir gelecek bizi bekliyor.